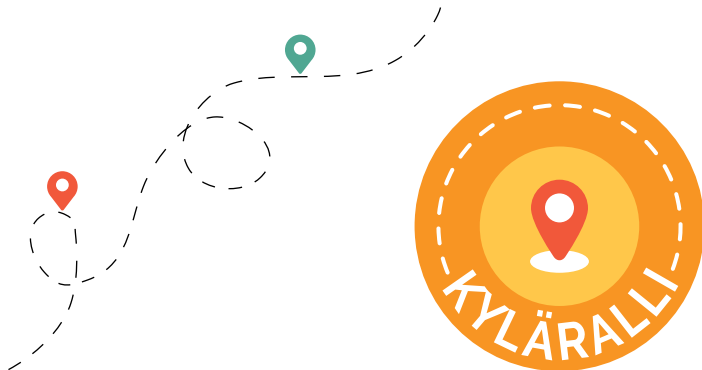

**BYARALLY
HAND-
BOKE**

Ett rally, som man inte vinner med fart utan med kunskap, färdighet och taktikering

Byarallt är ett nytt sätt att resa på landsbygden och njuta av en dag i byarna under en lekfull tävling. Under tävlingen kör man runt områdets byar och utför specialtester och kallstationer, tillika som man njuter av byarnas parallellprogram.

BYARALLY-ORDFÖRKLARING

Specialtest = en uppgiftsstation som byn arrangerat, där man utför funktionella eller frågesportuppgifter

Kallstation = en anhalt längs rutten, där man får extra poäng. Stationen är inte bemannad

Rallypass = ett pappersblad/häfte, som lotsar lagen på rutten, och i vilket de samlar poängen

Action Track applikationen = Byarallt kan också spelas med en applikation som laddas i smarttelefonen

BYARALLYUTRUSTNING behövliga resurser

- **Startmotor:** En person, som agerar "koordinator" och som samlar ihop en kärngrupp.
- **En förare:** Rallykommissionen eller kärngruppen (Specialteststationernas representant), som håller planeringsmöten och styr förberedelserna.
- **Bränsle:** Motiverade bybor och aktörer, som deltar i evenemangets arrangemang.
- **Servomotor:** Finansiering. Genast i början av planeringen lönar det sig att fundera på möjliga samarbetspartners. Med hjälp av sponsorer och annonsörer kan Byarallt förverkligas med en mycket lätt budget.
- **Rallyteam:** Laget deltar i Byarallt med önskat fordon. Man kan begränsa rallyteamets storlek till exempel till 6 personer.

HÖJNING AV LAGANDAN MELLAN BYARNA • VERKSAMHET SOM BRYTER BYGRÄNSERNA • SAMARBETE MED LOKALA FÖRETAG • SAMARBETE MELLAN KOMMUNEN OCH BYARNA • EN ALLDELES NY UTVECKLING AV

- Mål: Byarallyts syfte. Ett lyckat evenemang hämtar nytta till byarna och till samarbetet mellan byarna samt utvecklar och inspirerar turismen i byarna.

kylaralli.fi

kymenlaaksonkylat.fi

phkylat.fi

uudenmaankylat.fi

Under Byarally projektet genomfördes tre olika Byarally evenemang, i Kymmenedalen, Päijänne-Tavastland och Nyland. Tillika producerades denna Byarally handbok. Leader Pohjois-Kymen Kasvu ry, Päijänne-Leader ry och Leader Ykkösakseli ry möjliggjorde projektets finansiering.

BYARALLY ARRANGÖRENS KONTROLL LISTA

Kontroll listan nedan följer Byarally handbokens sektioner. Kryssa för i rutan när saken är gjord.

- ☐ Samla ihop rallykommissionen och ordna det första planeringsmötet
- ☐ Beslut om tidpunkten, antalet specialtester och rutt
- ☐ Beslut om specialtesternas uppgifter, poängsättning och parallellprogram
- ☐ Planering av kallstationernas placering
- ☐ Beslut om Byarallyts start och mål samt parallellprogram
- ☐ Villiga samarbetspartners
- ☐ Prisdonationer
- ☐ Kontakt med polis och räddningsmyndighet
- ☐ Kontakt med FRK för att ordna med första hjälp
- ☐ Upprätta ett Facebook-evenemang
- ☐ Producera evenemangets webbsida
- ☐ Förbered marknadsföringsmaterial
- ☐ Kontakta medias representanter
- ☐ Annonsera om evenemanget i händelsekalendrar och gratiskolumner
- ☐ Producera ett Rallypass
- ☐ Ta i bruk spelapplikationen
- ☐ Marknadsför, annonsera och informera!
- ☐ Sköt om eftermarknadsföringen
- ☐ Ordna ett feedbackmöte och gör en feedbackenkät

INNEHÅLL

Vad är Byarallyt? _ _ _ _ _	6
Byarallykommissionen _ _ _ _ _	8
Tidpunkt för Byarallyt _ _ _ _ _	9
Antalet specialteststationer _ _ _ _ _	9
Byarallyts längd _ _ _ _ _	9
Rutt _ _ _ _ _	9
Specialtesterna och kallstationerna _ _ _	11
Resultat och prisutdelning _ _ _ _ _	14
Byarallydagen _ _ _ _ _	16
Märkning av specialteststationerna _ _ _	16
Märkning av kallstationerna _ _ _ _ _	16
Rallydagens resurser _ _ _ _ _	17
Evenemangets samarbetspartners _ _ _	18
Lov och försäkringar _ _ _ _ _	19
Evenemangets marknadsföring och information _ _ _ _ _	20
Rallypass _ _ _ _ _	22
Spelapplikationen en del av Byarallyt _ _	23
Eftermarknadsföring och insamling av feedback _ _ _ _ _	27

VAD ÄR BYARALLYT?

Byarallyt i dess nuvarande form fick sin början år 2017, när en grupp aktiva itisbor beslöt att ordna ett evenemang, där deltagarna kan bekanta sig med byarnas pärlor under en lekfull tävling. Tillika ville man sänka bybornas tröskel att besöka grannbyarna och förbättra samarbetet mellan byarna. En lekfull tävlingsupprustning mellan byarna skulle hämta samarbetet en ny kick. Det uppstod ett Byarally, där lagen kör runt i byarna och utför olika lekfulla uppgifter. Action track -spelapplikationen gav sin egen tilläggs krydda åt spelet. Laget kunde följa med både sin egen och tävlingskamraternas framfart i realtid.

Efter att det första rallyt lyckades, beslöt man att utöka området. Man beslöt att ordna Byarallyt

som ett projekt mellan områdena, där det på tre landskaps området testas tre olika rallyn – med tanken att de alla huvudsakligen var likadana, men ändå rallyn som byarna och arrangörerna format till sina egna. Projektet genomfördes sommaren 2019 och rutflaggade närmare hundra billag på tävlingsresa, för att bekanta sig med byarnas verksamhet. Som resultat av projektet uppstod denna handbok, som vi hoppas att aktiverar aktörer runt om i Finland att ordna Byarallyn kommande somrar eller varför inte vintrar.

Byarallyts syfte är att erbjuda aktörerna i ett visst område, ett bra sätt att utveckla landsbygdsturismen, och därmed marknadsföra det egna områdets pärlor och styrka de lokala aktörernas samar-

» Rallyteamen i mål i Päijänne-Tavastland Byarally 2019.

» Käpp- hästridning i Säyhtee.

bete. För att inte glömma medel-
anskaffningsmöjligheterna som
Byarallt erbjuder byarna. Byarallt
evenemanget lockar personer
som är intresserade av lokal- och
landsbygdsturism till området och
sänker tröskeln att bekanta sig
med grannbyarna. Den feedback
vi fått av Byaralltexperimentet,
visade att en av evenemangets
största behållningar var, att de
lokala via Byarallt kan finna det
egna områdets glömda pärlor.
Alltid behöver man inte gå över
ån efter vatten.

Byarallt är möjligt att genom-
föra, utan att det finns någon
större ansvarsorganisation i bak-
grunden. De förbundna byborna
och områdets kommuner och
samarbetspartners kan möjliggö-

ra evenemanget med en mycket
låg budget. Denna handbok samt
tilläggsinformationspaketet på
kylaralli.fi sidorna hjälper att ar-
rangera Byarallt. På nätsidorna
hittar du exempelvis logon, mark-
nadsföringsmaterial, skyltmodeller,
en modell av räddningsplanen
samt mer detaljerade anvisningar
om användningen av spelapplika-
tionen. Tilläggsbidrag till evene-
manget och till detta anknytande
betalningar avtalas skilt med var
och en arrangörsfasett.

Vi tackar alla fasetter och aktö-
rer som deltagit och inverkat i Bya-
rallt projektet!

Elina Seppänen
byaombud
Kymenlaakson Kylät ry

BYARALLYKOMMISSIONEN

Vem agerar som den drivande kraften? Idén att arrangera evenemanget kan komma av vem som helst, en enskild person eller byaförening. Ifall området inte är bekant eller om grannbyns aktörer är främmande, kan man kontakta till exempel den regionala byaföreningen eller lokala Leader-aktören, som kan ge kontaktinformationer på områdets byaföreningar. *Det är viktigt, att få med från alla deltagande byar åtminstone en ansvarsperson som har förbundit sig.* Representanterna för de deltagande byarna bildar tillsammans en rallykommission.

Det är bra om rallykommissionen samlas minst en gång i månaden. Man skriver mötesprotokoll, som skickas åt alla deltagare i

rallykommissionen. Dessutom kan de bilda exempelvis en WhatsApp-grupp, med hjälp av vilken kommunikationen är snabb, i synnerhet under evenemangsdagen.

I det första mötet lönar det sig att göra en uppdaterad kontaktinformations lista, som delas ut åt alla, med den ansvariga personens telefonnummer och e-postadress samt specialtestens noggranna adress. Listan är sedan enkel att uppdatera, när man får mer information om uppgifterna och parallellprogramen.

När rallykommissionen är bildad och alla är förbundna att arrangera evenemanget med sin egen lilla/stora insats, är ordnandet av evenemanget lättare. Rally-

» Rallykommissionens första möte våren 2019 i Päijänne-Tavastland.

lykommissionens första uppgift är att besluta om Byarallyts innehåll enligt listan nedan;

TIDPUNKT FÖR BYARALLYT

Rallykommissionens första uppgift är att besluta om Byarallyts tidpunkt. När passar det bäst för ert område? Ordnas det samtidigt på området andra byaevenemang, som möjligen stöder eller skadar arrangerandet av Byarallyt? En möjlighet är att ordna Byarallyt på den landsomfattande Öppna Byar-dagen, andra lördagen i juni och få draghjälp för marknadsföringen av denna. Man kan bekanta sig med Öppna Byar-dagen på avoimetkylat.fi sidorna.

ANTALET SPECIALTESTSTATIONER

Antalet specialteststationer bestämmer utförandet – kör deltagarna till alla platser eller väljer deltagarna de mest intressanta uppgifterna och byarna och avancerar på rutten enligt det? Tas alla villiga byar och aktörer med i Byarallyt eller väljs det en viss mängd specialteststationer, som alla är möjliga inom speltiden att delta i.

BYARALLYTS LÄNGD

Till Byarallyts längd inverkar i föregående punkt bestämda antal specialteststationer. När man planerar speltiden är det bra att beakta följande saker:

- reservera rejält med tid för utförandet av uppgiften, möjligt köande, avstånd samt tid att bekanta sig med byn
- beroende på speltiden stannar lagen också oftast en eller två gånger för att äta lunch på någon station eller vid rutten belägen matplats, och det tar också tid
- andra på området ordnade samtidigt evenemang
- på specialteststationen ska det finnas arrangörer och parallellprogram hela speltiden
- de lokala företagens öppethållningstider – anpassar vi speltiden till företagens öppethållningstider eller är det möjligt att företagen förlänger öppet-hållningstiderna?
- en lämplig tidslängd för evenemanget kunde vara cirka 5–6 timmar mellan kl. 9–17, men också detta kan rallykommissionen helt bestämma enligt det egna områdets behov

RUTT

De deltagande lagen, det vill säga rallyteamen, kan anvisas att färdas längs en viss rutt och då numrerar man specialteststationerna enligt det. Således bestäms det en start och en målpunkt för evenemanget, varifrån alla rallyteam startar och slutför spelet under rutflaggan. Dock måste man komma ihåg, att detta kan förorsaka rusning på en del specialteststationer eller onödigt körande för dem som kommer längre ifrån.

Spelet kan också förverkligas så, att inom överenskommen speltid kan Byarallyt börjas från vilken station som helst och uppgifterna kan utföras i den ordning laget önskar. Spelet kan härmed också avslutas vid vilken station som helst, genom att returnera rallypasset åt arrangörerna. Detta möjliggör lagens taktikering och anpassning av rutten enligt egna önskemål. Också i detta alternativ kan man ordna till någon station en officiell start, med parallellprogram, som lagen kan delta i. Det skulle också vara önskvärt att möjligast många skulle komma efter

spelet till "den sista specialteststationen" där man offentliggör resultaten och har prisutdelning.

Observera! I det fallet att man kan komma med i spelet från vilken station som helst, är det speciellt viktigt att arrangörerna kan berätta för lagen Byarallyts regler, och att det finns på alla stationer för utdelning tillräckligt med Rallypass.

Exempel på Byarallyts tidsschema i Kymmenedalen:

- Tidpunkt 8.6.2019
- Speltid 12.00 – 16.30
- Poängräkning 16.30 -17.00
- Offentliggörandet av resultaten kl. 17.00
- Specialteststationer 8
- Kallstationer 5
- Ruttens ungefärliga längd ca. 100 km
- Vistelsetiden vid uppgiftsstationerna ca. 10 min + annan tid ca 20 min
- Deltagande lag 34

Enligt feedbacken passade tidsschemat åt de tävlingsinriktade rallyteamerna väldigt bra, en del av teamen skulle ha kunnat tillbringa mer tid i byarna, och använda mer tid till att äta och ha fri tillvaro. En del av lagen började tävlingen först på eftermiddagen, och hann således inte igenom alla specialteststationer. Man borde ha reserverat minst 45 min på poängräkningen i stället för en halv timme.

» Kymmenedalens Byarally-karta.

SPECIALTESTERNA OCH KALLSTATIONERNA

SPECIALTESTSTATIONERNA ELLER BYARNAS SPECIALTESTER

Specialteststationerna erbjuder utmaningar och roliga uppgifter för alla åldersgrupper. Uppgifterna kan vara funktionella eller frågesport baserade, och ha anknytning till exempel till byns verksamhet eller historia. Byarallyt har tidigare lockat med sig studeranden, barnfamiljer, möhipps-, pensionärs- samt arbets- och hobbygrupper. Specialtesternas uppgifter är bra att sätta upp så att de lämpar sig för alla åldrar och att uppgifterna kan utföras endera ensam eller i lag. Mest populära har de uppgifter varit som hela laget har kunnat delta i.

Exempel på uppgifter från Byarallyn i Kymmenedalen, Nyland och Päijänne-Tavastland:

- Tjurjagning: En byaaktör som klätt sig till en tjur springer på åkern och laget ska fånga denna.

- Skidning: Man skidar med träskidor längs åkern. Man kan även göra det till en stafett, så att alla i laget kan delta i uppgiften.
- Identifiering av träd och fåglar.
- Paddelsurfing (SUP): Den lokala företagaren och byborna ordnade en specialteststation i byns strand.

- Stafett med mjölkkröror: Transport av vattenämbar med mjölkkröror. Hur snabbt man klarar rutten utan att spilla.

Poänggivning:

Byarallyts poänggivning är bra att fundera färdigt, så att poänggivningen och räknandet av poäng är helt klart både för arrangörerna och deltagarna. Det är bra om representanterna för var och en specialteststation funderar sinsemellan, hurudant utförande berättigar till hurudan värdering och hurudant poängantal. Kom dock ihåg att poäng delas ut med glimten i ögat. Poänggivningssystemet kan till exempel vara följande:

Funktionell specialteststation

50 poäng = när man nått specialteststationen

+

10 poäng = ok utförande /
50 poäng = bra utförande /
100 poäng = utförande som gränssar till fullständigt

Specialteststation med frågesport

50 poäng = när man nått specialteststationen

+

0–100 poäng beroende på svaret

Härmed är maximala poängmängden vid alla platser 150 poäng. I frågesporterna ska poänggivningen vara tydlig, så att man snabbt kan räkna poängen och så att det tillika underlättar räkningen av slutpoängen.

OBS! Man kan locka rallyteamen till att delta i en specialtest-

» Rallyteamens poäng skrivs i Rallypasset eller skannas med telefonen till applikationen via QR-koden.

station som är längre bort belägen genom att ge dubbla poäng.

POÄNG VID KALLSTATIONERNA

Man kan placera kallstationer längs rutten, om man vill öka på uppgiftsplatserna och anhalterna i tävlingen. Kallstationen är en uppgiftsplats, där det inte finns någon arrangör. Kallstationen kan vara till exempel en sevärdhet eller någon annan plats som utvecklar områdets turism, där laget stannar och tar poäng. Man bör fråga lov av markägaren och tillika meddela att under ifrågavarande dag kan det uppstå mer trafik än vanligt.

Någon från rallykommissionen ska på förhand föra A3 storleks skyltar till de överenskomna kallstationerna, varifrån det tydligt framgår Kallstation och poängsam-

lingssätt. Poängen samlas antingen i spelapplikationen genom att läsa QR-koden från kallstationen eller alternativt genom att skriva in i rallypasset en viss kod/figur.

Observera! Anhalten ska vara trygg. Man måste komma ihåg att vid kallstationen kan det samtidigt stanna flera olika lag.

Exempel på poängsättning:

Vid varje kallstation får laget 50 poäng.

Parallellprogram vid specialteststationerna:

Det lönar sig att ha parallellprogram vid specialteststationerna – som betjänar lagen, möjliga människor som köar till uppgiftsplatserna samt som marknadsför byns verksamhet utåt. Det lönar sig också att tänka på medelansaffningsmöjligheten. Specialteststationen och parallellprogrammet

fungerar som ett slags visitkort för byn och således lönar det sig att offra lite tid med att "produktifiera" byn/eventemanget.

För arrangerandet av parallellprogrammet ansvarar byns aktörer. Det är också bra att bjuda in de lokala företagen och föreningarna för att producera innehåll och/eller erbjuda sina tjänster. Som kontaktperson till rallykommissionen agerar personen som representerar specialteststationen. Det är bra att besluta om parallellprogrammet och serveringen i tid, och behandla saken också i rallykommissionen. På detta vis undviker man överlappning. Det lönar sig inte att ha försäljning av samma varor på alla specialteststationer. Det är lönt att ge akt också på väglaget. Ifall evenemanget ordnas en het sommar dag, lönar det sig att sälja vattenflaskor.

Värt att fundera! När man

planerar specialteststationerna och parallellprogrammet ska man enligt möjlighet beakta tillgänglighet. Hur kan till exempel en med nedsatt rörlighet delta i evenemanget.

» *Itis kommuns plats bredvid kyrkbyns specialteststation.*

RESULTAT OCH PRISUTDELNING

Prisutdelningen lönar sig om möjligt att ordna på en central plats, som lockar folk till sig och erbjuder parallellprogram. Lagen kommer "i mål" olika tider och för de snabbaste är det bra att ha lätt parallellprogram och annat att bjuda på. I denna situation ökar

till exempel ett sommarcafé på trivseln för de väntande lagen och underlättar rallykommissionens arrangemangsbörda.

Byarallyts priskategorier och resultatens offentliggörande planeras på förhand i rallykommissionen, så att de inte förorsakar missförstånd

» De belönte lagen i stilklassen i Päijänne-Tavastland.

» Diplom.

vid höjdpunkten. Eftersom Byarallyt lockar deltagare i alla åldrar, är det bra att ha flera priskategorier. Kategorierna kan till exempel vara följande:

- FAMILJER
- BÄSTA TEAMNAMNET
- STIL: bästa teamdräkten
- POÄNG: högsta poängantalet
- LOTTDRAKNING: alla lag deltar

Rallykommissionen kommer på förhand överens om vem eller hur avgörs den bästa stilen och teamnamnet. Beslutet kan exempelvis göras av rallykommissionen, som kan längs dagen skicka bilder och förslag till varandra via WhatsApp.

Prisen kan samlas ihop av lokala produkter, av lokala företagare.

Kom ihåg att priserna ska passa för alla åldrar.

Om deltagarantalet är stort, lönar det sig att reservera tid för poängräkningen minst en halv timme, gärna mer. Under väntetiden kan deltagarna njuta av parallellprogrammet och serveringen. Det ska beslutas på förhand vem som räknar poängen, vem som offentliggör vinnarna och vem som delar ut priserna. Vid offentliggörandet av resultaten nämns också vinnarlagens poängantal, och lagen ges en möjlighet att kontrollera sina egna placeringar från listan. På detta vis tryggar man spelets genomskinlighet, och det blir inga oklarheter för någon.

De bästa kan få ett diplom för förtjänstfull prestation i Byarallyt.

BYARALLYDAGEN

» Byarally-skylt (100 x 130 cm).

MÄRKNING AV SPECIAL-TESTSTATIONERNA

Stora Byarally-skyltar ska placeras nära utföringsplatserna, så att rallyteamen direkt hittar dem. I synnerhet om det finns mycket parallellprogram och människor, så kan det vara svårt att upptäcka utföringsplatserna.

Ifall man inte vill att bilar parkeras på ett visst område, är det bra att anvisa lagen till en parkeringsplats med skyltar eller vid möjlighet ha parkeringsvakter på talkoarbete.

Notera att en del av rallyteamen orienterar med hjälp av en traditionell karta. På grund av detta ska det också finnas vägskyltar i vägskälen samt på sådana kritiska platser, där rallyteamen kan köra fel.

Dessutom är det bra att fundera, om personerna vid specialteststationerna vill klä sig enhetligt. Man kan också låta göra små Byarallyklistermärken, som kan klistras fast på bilarna och bröstet för igenkänning. Rutflaggan eller dylikt är också ett roligt tillägg vid starten och målet.

MÄRKNING AV KALLSTATIONERNA

På evenemangsmorgonen för man till kallstationerna till exempel en

» Itis Byarally 2019 öppnades av konferencier Rautavirta och Itis Tiltu Matilainen.

» Kallstationsskylt och penna vid stranden i Tulispää.

A3 storleken skylt med Byarally logot och sättet för poänginsamlingen. Poängen kan samlas endera i spelapplikationen eller genom att skriva in i rallypasset figuren/koden från skylten. Det är bra att ha några pennor vid kallstationerna. Olika skyltbotten finns att få på kylaralli.fi sidorna.

På Byarallydagen ska alla specialteststationer ha:

- Rallypass, ifall man börjar rallyt från ifrågavarande plats eller om laget har tappat sitt eget pass.
- QR-kodlappar, om man använder spelapplikationen.
- Kontaktinformationslistor, bland annat specialteststationerna och möjlig första hjälp dejourering.

RALLYDAGENS RESURSER

Det är mycket viktigt, att alla arrangörer känner till dagens gång. Rallykommissionen bör gå noggrant igenom dagens händelser och möjlig användning av applikationen före evenemanget och

rallykommissionens medlemmar ska föra vidare denna information till den egna specialteststationen. Oklarheter och onödiga inställningar vid stationerna är inte till fördel och kan orsaka förtret för de tävlingsinriktade teamen.

Rallykommissionen ska på förhand dela ut evenemangsdagens arbetsuppgifter och ansvarsområden. Det kan finnas många roller beroende på Byarallyt och resurserna och det är att rekommendera att besluta på förhand åtminstone om följande uppgifter:

- Ansvaret för applikationen
- Allmänt ansvar
- Att dokumentera evenemanget både i form av foton och i textform
- Poängräkningen och prisutdelningen; vem ansvarar för slutorden och tacken. Kommunens, samarbetspartners eller rallykommissionens representant?
- En ansvarig person och en reservperson till alla uppgiftsplatser

EVENEMANGETS SAMARBETSPARTNERS

På grund av Byarallyts regionala omfattning utfaller det flera byar och aktörer längs rallyruten. Det lönar sig att locka med de lokala aktörerna, kommunen medräknad, till samarbetspartners. De har en stor betydelse för evenemanget, och det lönar sig att be med lokala annonsörer och sponsorer, så att man får extra resurser för evenemanget.

Samarbetet kan basera sig till exempel på kommunikativt och/eller ekonomiskt samarbete. Det är möjligt att få ekonomisk draghjälp av samarbetsparterna i gengäld mot att vi erbjuder företaget synlighet i evenemangsmarknadsföringen. Dessutom kan parterna delta i Byarallyts prisutdelning. På detta vis sprids informationen om lokala produkter och evenemang.

Samarbetsparterna kan informera om evenemanget i sina egna nätverk.

- Kanske det lokala tryckföretaget kan delta i rallypassets tryckkostnader?
- Vill kommundirektören eller

kommunens representant för turismen verka som evenemangets väktare och rutflagga lagen iväg?

- Produkt- och upplevelsepris av lokala aktörer?
- På vilka andra sätt kan de lokala företagen synas och höras längs ruten och på specialteststationerna?
- Kan vi med hjälp av samarbetsparterna bekosta en evenemangreklam?

» På en specialteststation tävlades det med fjärrstyrda bilar, som evenemangets samarbetspartner sponsorerade.

LOV OCH FÖRSÄKRINGAR

Efter att rallykommissionen har beslutat om tidpunkt, rutt och specialteststationer samt kan uppskatta deltagarantalet, är det tid att kontakta lovmyndigheterna. Detta lönar sig att göra i god tid, redan några månader före evenemanget. Försenade ansökningar behandlas ej.

De vanligaste anmälningarna och utredningarna till myndigheterna är räddningsplanen, som görs för alla allmänna tillställningar och evenemang. Eftersom Byarallyts innehåll och områden skiljer sig mycket från varandra, är det viktigt att rallykommissionen är i kontakt med sin egen räddningsmyndighet och utreder behovet av lov på det egna området.

Av det lokala FRK eller FBK lönar det sig att fråga om möjligheten att ordna första hjälp dejourering på någon central plats längs ruten. Det är bra att reservera en brandsläckare och/eller en släckningsfilt till alla specialteststationer.

Lagen rör sig längs ruten på eget ansvar, och denna sak lönar sig att nämna i all evenemangsmarknadsföring och i rallypassen.

Andra möjliga saker som behöver lov:

- Ifall man spelar livemusik, bandad eller inspelad musik, kan arrangören hamna att betala teostolicenser. Mer information om saken teosto.fi och gramex.fi.
- Om lagen styrs att färdas längs någon viss rutt till exempel en privatväg, ska arrangören fråga lov av väglaget/ägaren.

EVENEMANGETS MARKNADSFÖRING OCH INFORMATION

Det vore bra att Byarallyt hade en hemsida eller till exempel ett Facebook-evenemang d.v.s en adress, varifrån de intresserade får grunduppgifter om evenemang-
et. På *kylaralli.fi* sidorna kan man bekanta sig med tidigare Byarallyn och deras hemsidor.

Kymenlaakson Kylät ry administrerar *kylaralli.fi* sidorna. Dit kan man lägga till information om pågående Byarallyn samt göra länkar till evenemangens egna sidor.

Produktion av innehåll på adressen *kylaralli.fi* är möjligt, men arrangören och Kymenlaakson Kylät ry kommer alltid skilt överens om kostnaderna.

En kostnadsfri och säker software för hemsidan är Google Sites, dit användaren kan gratis skapa en egen enkel nätsida. Man samlar all allmän och relevant information om Byarallyt där och delar sidans webbplatsadress vidare till den sociala median.

Man kan också skapa ett Facebook-evenemang för detta. Det är relativt enkelt och kostnadsfritt. Dock kan det vara svårt att hitta den eftersökta informationen från evenemangsidan, när mycket information börjar samlas och en del av den viktiga informationen försvinner vid uppdateringar. P.g.a. detta rekommenderas att man också skulle skapa en skild hemsida för evenemanget.

» Byarally hemsidans första sida.

På hemsidorna kan man ha förhandsanmälning till evenemanget. Det här är inte obligatoriskt, men ger arrangörerna en uppskattning av hur många lag som deltar i Byarallyt. Det lönar sig att locka till förhandsanmälning med en passlig morot, till exempel att förhandsanmälda får extrapoäng.

I evenemangets marknadsföring lönar det sig att använda sig av alla informationskanaler och kontakter, och minnas att varje rallykommissionens medlem är skyldig att sprida information på sitt eget område. En affisch på butiksväggen eller en information om evenemanget i Facebook når en mycket minimal del av potentiella rallyteam. När alla i Byarallyt linkade aktörer delar på informationen om evenemanget i sina egna kanaler, växer den tillgängliga mängden mångfalt.

Till vem ska man dela information om Byarallyt:

- Lokalmedian (tidningar, radio), medie-information och samtal därpå
- Landsomfattande media, medie-information till exempel MTV3, Nelonen och Yle
- Arrangörernas och samarbetspartnernas kontakter, Facebook-sidor, nyhetsbrev och e-postlistor.
- Sommargäster och stadigvarande befolkning
- Lokala skolor och andra inrättningar

- Huvudbibliotek, varifrån informationen delas ut till områdets andra bibliotek
- Anslagstavlor
- Facebook-grupper
- Instagram
- #kyläralli och andra lämpliga hashtags
- Evenemangskalendrar, i Kouvola till exempel *VisitKouvola*, *Kymenlaaksonyt.fi*, *yhdistysinfo.fi*
- Radiokanaler
- Tidskrifternas gratiskolumner/föreningskolumner
- Affischer på lokalbutikernas och samlingsplatsernas väggar samt på byarnas anslagstavlor
- BUSKRADION: Man bör inte förringa buskradions betydelse i marknadsföringen av evenemang

Andra möjliga sätt att få information spritt om Byarallyt:

- Rallyradio, att få den lokala radion på plats till en specialteststation och intervjuar rallylagen.
- Utmaningstävling: man utmanar till exempel läroanstalter eller områdets "kändisar" med i tävlingen.
- Representanter för median på plats för att göra artikel om evenemanget (-> eftermarknadsföringen är i bra fart)
- Håll de lokala höjdarna inom den sociala median underrättade om evenemanget

Som stöd för marknadsföringen finns det på *kylaralli.fi*-sidorna tillgång till bl.a. affisch- och informationsbotten.

» Rallypass 2019.

RALLYPASS

Byarallt kan "spelas" med pappers Rallypass eller med spelapplikationer i smarttelefoner. Pappers Rallypasset är i all sin enkelhet ett A4 storlekins papper, där den relevanta informationen om Byarallt finns. När man planerar Rallypasset bör man minnas, att en del av lagen inte har lokal kännedom, och att alla inte nödvändigtvis har navigator till förfogande.

Informationen som samlas i Rallypasset:

- Byarallts start och mål samt speltid, tidpunkt för offentliggörandet av resultaten

- Specialteststationerna och deras exakta läge. Till exempel: Jokue – Balans och teamarbete, Jokue småbåtshamn, Sitikkalantie 105, 47400 Kausala
- Parallellprogram vid specialteststationerna, finns det möjlighet till måltid/kaffe eller annat särskilt att notera
- Kallstationernas exakta adresser
- Riktgivande karta, i vilken man kan märka in lunchställen längs rutten
- Kontaktpersonens kontaktinformation
- Vid varje specialteststation och kallstation, en plats för poängantalet.

SPELAPPLIKATIONEN EN DEL AV BYARALLYT

APPLIKATIONENS MÖJLIGHETER

Byarallyt kan ordnas med en applikation för smarttelefoner, med ett "Rallypass" av papper eller med både och. Genom att använda smarttelefonen och applikationen i spelet ger det mer möjligheter till rallyt, beroende på den valda applikationens egenskaper. Med de flesta spelapplikationerna har arrangörerna också möjlighet att följa med byarallyts framskridande i realtid, samt kommunicera med rallyteamen under evenemangsdagen.

OBS! Det lönar sig att instruera deltagarna att reservera en extra strömkälla för spelet, så att batteriet inte tar slut under dagen. Man kan inte fortsätta samma spel, ifall man måste byta apparat.

VAL AV APPLIKATION

Arrangörerna kan välja bland flera olika alternativ, den applikationen som bäst passar deras behov (till exempel Action Track, Citynomadi, X-Routes m.fl.). Alla applikationer har sina bra sidor och utmaningar. Det är viktigt, att redan i början av rallyarrangerandet fundera huru-

dan evenemangsdag man önskar ordna, så att man kan välja en lämplig applikation.

När man väljer applikationen ska man tänka på följande saker;

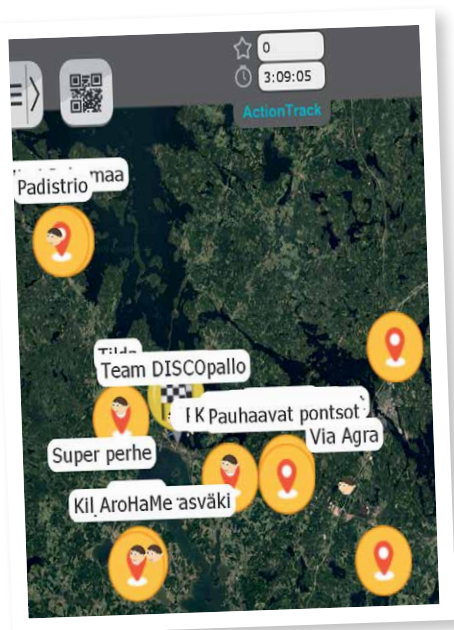
1. Evenemangets karaktär, d.v.s. vill man ordna ett gemytligt tidsfördriv eller är tävlingen i tyngdpunkten. I synnerhet i de mer inskränkta applikationerna är möjligheterna till att markera stationerna begränsade och de passar bättre till att använda som tidsfördriv och som "tilläggsnöje" till rallypasset.

2. Hurudana rallystationer är det meningen att göra? Också i de inskränkta applikationerna går det bra att göra stationer med frågesport. För att åstadkomma stationer med olika uppgifter fordras det mer anpasslighet av applikationen.

3. Sakkunskap till förfogande. Den inskränkta applikationen behöver inte så mycket sakkunskap, men kan vara svår att anpassa till behoven. Med de mångsidigare applikationerna lyckas det att göra olika stationer, men förverkligandet fordrar en del kunskap i data-

teknik. När man väljer applikation är det bra att notera, om det valda "paketet" innehåller introduktion/undervisning av ansvarspersonen i applikationens användning.

Under tidigare år av byarallyt har Action Track-applikationen valts, den går mångsidigt att bearbeta till olika slags stationer. Man har också gjort olika uppgiftsbotten i Action Tracken, till exempel för att samla in kontaktuppgifter, för att skapa uppgifts- och frågesportstationer och kallstationer. Du kan vid behov använda dessa färdiga uppgiftsbotten genom att lägga dem till i ditt eget byarally-botten.

» Applikationens vy för rallyteamen, lagens placering på rutten.

IBRUKTAGANDET AV APPLIKATIONEN

För ibruktagandet av applikationen ska ett avtal göras med det valda serviceföretaget, för att få användaridentifikation.

När du börjar göra den egentliga byarally basen, är det bra att fundera innan man lägger till stationer på följande saker:

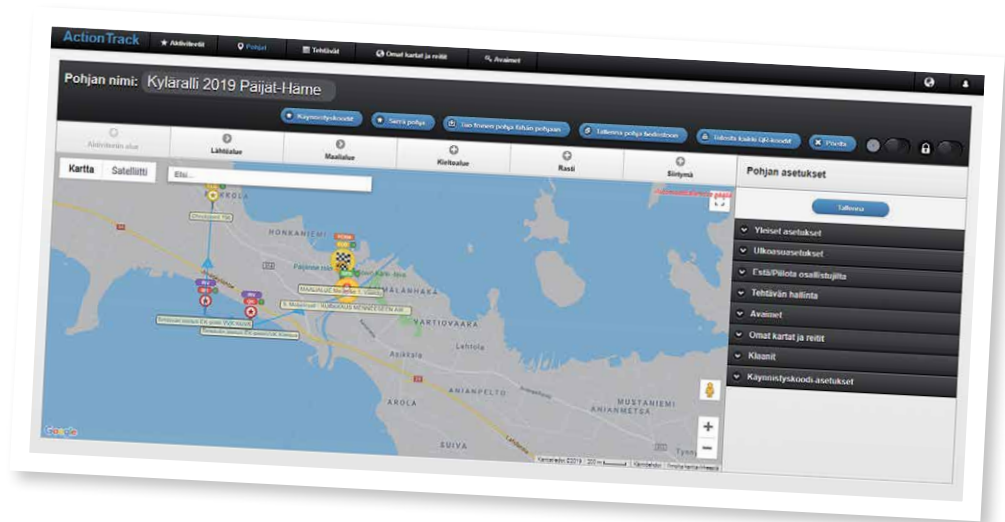
- Var börjar och vart slutar byarallyt? Eller kan man börja var som helst längs rutten?
- Är det meningen att utföra rallystationerna i någon viss ordning? Eller kan rallyteamen fritt välja sin rutt?
- Måste rallyteamen köra till alla rallystationer under speltiden?

FÖRBEREDELSE

För att få applikationens förberedelser börjat, är det bra att samla in informationen om stationerna i god tid. Viktiga uppgifter för spelapplikationen är bl.a. specialteststationernas exakta adresser och är det meningen att utföra vid rallystationerna någon uppgift (funktionell station), är det en frågesport vid stationen (frågesport specialteststation) eller är stationen en kallstation.

MATERIALENS/STATIONERNAS UPPGIFTER

Vilka uppgifter man kan mata in i anknytning till stationerna eller uppgifterna beror på den valda applikationen. Om applikationen

» Applikationens vy för den ansvariga.

inte tillåter inmatning av uppgifter, vore det bra att nämna dessa i annat sammanhang, som till exempel i rallypasset.

Exempel på viktiga uppgifter:

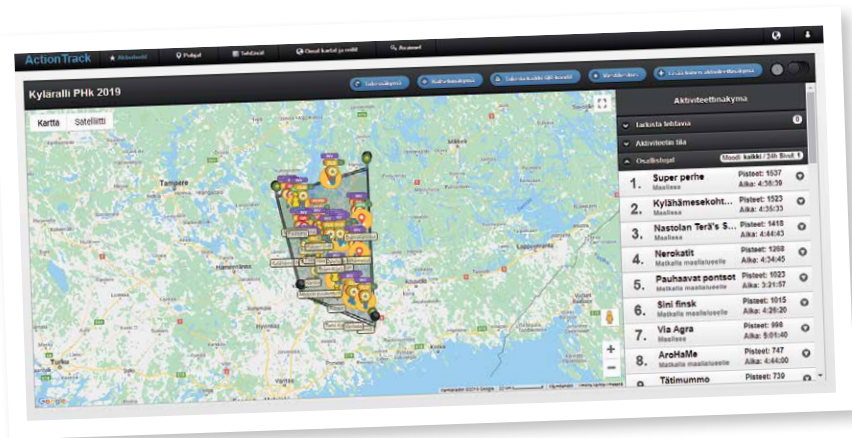
- Exakt adress och läge av stationen, samt möjliga kördirektiv och bild av stationens "landmärke".
- Den uppskattade utföringstiden vid stationen (t.ex. 10 min.)
- Finns det vid stationen parallellprogram eller möjlighet till mat/kaffe
- Kortfattat uppgiftens motiv och information (t.ex. vid denna station kan ni testa er fingerfärdighet i flätning av rep). Dessa matas in i applikationen så att de syns först när deltagaren ska börja utförandet av uppgiften.
- Frågesportuppgiftens frågor och svarsalternativ. Ett bra frågeantal

vid stationen är ca. 5–10 frågor. Man kan också bifoga en bild till varje fråga. Bra bilder kan man hitta från kostnadsfria bildbanker, t.ex. Pixabay.

- Vid funktionella stationer beskrivning av uppgiften
- Se till att telefonnummer och e-postadress för stationens ansvarsperson är tillhanda.

INTRODUKTION AV ANSVARSPERSONERNA

Det är bra för stationernas ansvarspersoner att testa applikationen före den egentliga evenemangsdagen. Viktigt är att stationernas arrangörer kan vid behov ge råd i användningen av applikationen åt byarallydeltagarna. Om det användes flera olika QR-koder eller annat material som går lätt att blanda ihop, måste de märkas klart, så att

» Spel-
vyn på
Byarally-
dagen.

användningen av dem är enkel för stationernas arrangörer på evenemangsdagen.

TESTNING AV APPLIKATIONEN

Under förverkligandet är det bra att göra några testningar, så att man i tid märker ifall det finns några fel i funktionerna. Veckan före Byarallyt bör alla stationers uppgifter kontrolleras med ansvarspersonerna. Detta kan göras i samband med introduktionen. Applikationens funktion är bra att kontrollera ännu i god tid på evenemangsdagen. Då hinner man ännu göra behövliga korrigeringar utan brådska. Om man använder sig av GPS lokalisering vid stationerna, måste man ännu testa stationernas funktion på plats före evenemangets början.

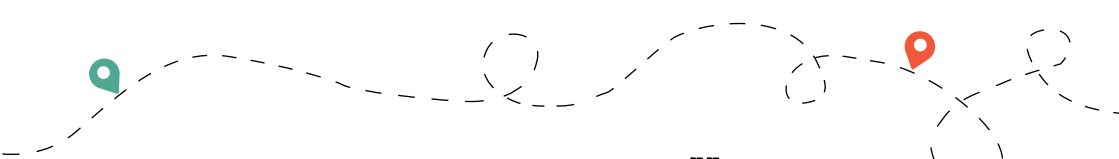
Notera! När spelapplikationen aktiveras på Byarallydagen, kan man inte mer göra ändringar i den!

EVENEMANGDAGENS FÖRLOPP:

- Spelets start vid överenskommen tid
- Spelets uppföljning och teknisk support
- Uppdatering av poängställningen vid behov (om det är möjligt i applikationen/om poängen är i bruk).
- Transmission av gruppmeddelanden och kommunikation med spelarna (om det är möjligt i applikationen)
- Avslutning av spelet vid överenskommen tid.

SAMMANFATTNING AV FEEDBACK OCH INFORMATION

Uppgifterna om deltagarna sammanfattas ca. 1–2 veckor efter att spelet är slut för att presenteras i arrangörernas feedbackevenemang. Om man har samlat feedback av deltagarna under Byarallydagen, sammanfattas också dessa.

EFTERMARKNADSFÖRING OCH INSAMLING AV FEEDBACK

Marknadsföringen tar verkligen inte slut vid evenemangdagen, utan nu börjar skedet för eftermarknadsföring. Man tackar aktörer som deltagit i evenemanget samt skapar botten för kommande Byarallyn.

När Byarallydagen är förbi, ska rallykommissionen ännu göra följande uppgifter:

- Ett tackmeddelande till deltagare, arrangörer och särskilt till samarbetspartners.
- Snabbt få resultaten på hemsidorna.
- Mediainformation till alla kanaler. Detta underlättas ifall man fått representanter av media på plats på evenemangdagen.
- Via e-post en feedbackenkät till deltagare och arrangörer. Två olika enkäter, modeller till dessa finns att ladda ner från Kylaralli-sidorna.
- Tillika kan man allmänt fråga om idéer och tankar om utvecklingen

av området.

- Ett feedbackmöte för arrangörsgruppen.
- Kymenlaakson Kylät ry vill gärna höra hur de olika områdenas rallyn har förlöpt. Således är det också önskvärt att en småskalig rapport eller ett meddelande skickas åt oss. Tag kontakt, när ni planerar att ordna Byarally på ert område. Vi tar gärna emot feedback också efter ert evenemang. Kontaktuppgifter finns på baksidan.

Bilagor:

- En lista på material som kan laddas ned från *kylaralli.fi* sidorna
- Ett exempel på en uträkning av minimibudgeten
- Arrangemangens ungefärliga tidsschema

Tack!

Text och bilder: Kymenlaakson Kylät ry, Päijät-Hämeen Kylät och Nylands Byar r.f.

Grafisk planering: Silva Kärpänoja, Taikasipuli

Byarally -projektets och handbokens finansiering: Leader Pohjois-Kymen Kasvu ry, Päijänne-Leader ry och Leader Ykkösakseli ry

**Kymenlaakson
Kylät**

kymenlaaksonkylat.fi

Päijät-Hämeen

Kylät

phkylat.fi

**Uudenmaan Kylät
Nylands Byar**

uudenmaankylat.fi

**HÖJNING AV LAGANDAN MELLAN BYARNA • VERKSAMHET SOM BRYTER
BYGRÄNSERNA • SAMARBETE MED LOKALA FÖRETAG • SAMARBETE
MELLAN KOMMUNEN OCH BYARNA • SAMARBETE MELLAN LANDSKAPEN**